

SAK

TYÖTÄ

TOISTEMME

PUOLESTA

**SAK:n päivitettyt energia- ja ilmastopoliittiset
tavoitteet**

Viesti on selvä – nykyinen päästöjen vähennysten taso ei riitä

Ulkomaat

Ilmastotoeissa pitää kiristää tuntuvasti tahtia – Maailman pelastaminen vaatii tutkijoiden mukaan muutoksia myös tavallisilta ihmisiltä

Kansainvälinen ilmastopaneeli julkistaa maanantaina raportin, joka varoittaa, että jo 1,5 asteen lämpeneminen on vaarallista.

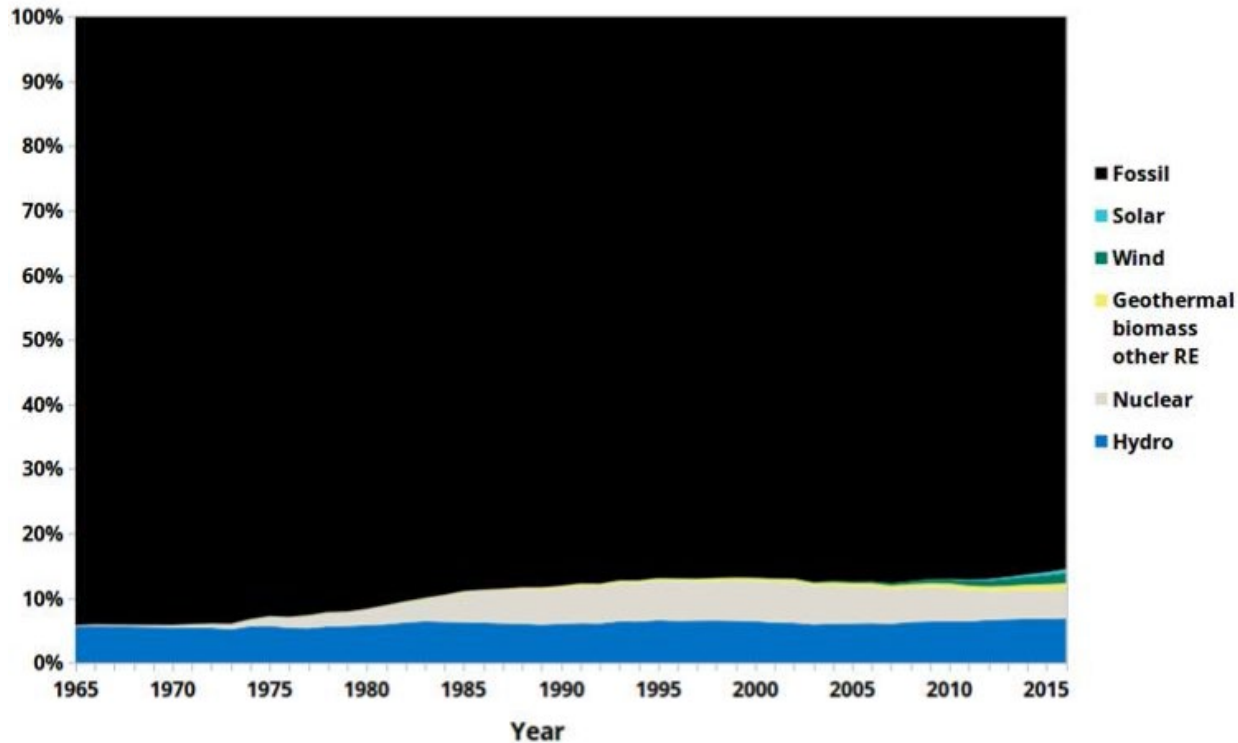

Kulunut kesä oli Euroopassa poikkeuksellisen kuuma ja kuiva. Joenuoma Espanjan Castellónissa oli kuivunut 14. syyskuuta. (KUVA: HEINO KALIS / REUTERS)

Fossiilisen energian osuus globaalisti yhä n. 85 %

Global energy consumption 1965-2016

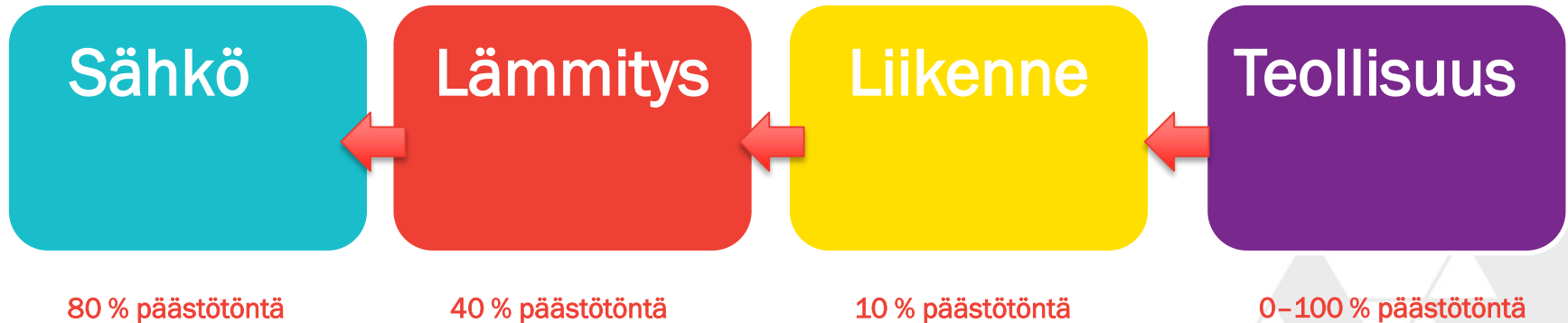
Source: BP Statistical Review of World Energy 2017

Paine lisätä kunnianhimoa ilmastopolitiikassa

- Painetta muutoksiin:
 - IPCC raportti korosti ilmastonmuutoksen torjunnan kiireellisyyttä.
 - EU-parlamentti haluaa nostaa EU:n vuoden 2030 päästövähennystavoitetta 55 prosenttiin (nyt 40 %).
 - Suomessa puolueet sitoutuivat 1/2019 55 prosentin päästövähennystavoitteeseen EU-tasolla.

Energian osuus päästöistä on 70 prosenttia

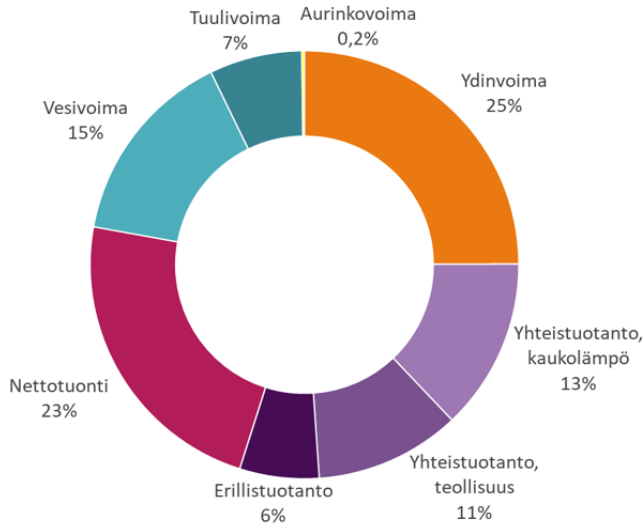

Sähkö keskeisessä roolissa, kun muut sektorit sähköistyvät.

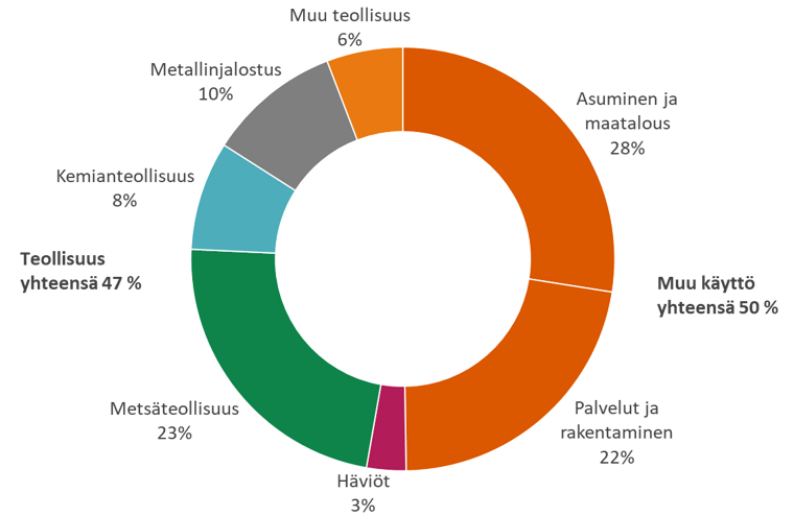
Myös muut päästöttömät energialähteet (mm. biopolttoaineet ja biokaasu) keskeisessä roolissa.

Sähkön tuotanto ja kulutus Suomessa

Sähkön tuotanto Suomessa 2018 87 TWh

Sähkön kokonaiskäyttö 2018 87 TWh

SAK:n tavoitteet:

Kansainvälinen ilmastopolitiikka

- Pyritään luomaan hiilipäästöille globaali hinta.
- Pariisin sopimukseen neuvoteltu sisältö työntekijän tarpeet huomioivasta oikeudenmukaisesta siirtymästä vähähiiliseen talouteen saatava osaksi kansallista politiikkaa.

SAK:n tavoitteet:

EU-taso

- Kunnianhimoisempi päästövähennystavoite EU-vetoisesti – ei yksin Suomi
 - 2030 tavoitteen kiristäminen 55 %:iin.
 - Pitkän aikavälin (2050) tavoite oltava linjassa 1,5 asteen lämpenemisen torjumisen kanssa.
- Hiilitullit asettavat toimijat samalle viivalle – ei kaupan este
 - ”EU:n asettama esimerkki” ei yksin riitä.
 - Torjutaan ilmastopolitiikan vapaamatkustamista asettamalla hiilitullit ns. hiilivuotoaloille.
 - Ei koske maita, joilla on käytössä uskottava päästöjenhinnoittelujärjestelmä.

SAK:n tavoitteet: Toimet Suomessa

- Energia- ja ilmastopolitiikka
 - Ay-liike mukaan valmistelemaan ja seuraamaan Suomen ilmasto- ja energiastrategioita.
 - Strategioihin sisällytettävä sektorikohtainen päästövähennyspolun tarkistelu.
 - Osana strategioita arvioitava ilmastopolitiikan työllisyysvaikutukset ja osaamistarpeet.
 - Ennakoiva muutosturva tukemaan työntekijän asemaa hyvissä ajoin, jos alalle odotetaan muutoksia työllisyyteen (esim. energiaturve).
- Sähköntuotanto
 - Sähkö on keskeinen ratkaisu liikenteessä, lämmityksessä ja teollisuudessa.
 - Ei uusia uusiutuvan energian tuotantotukia – päästökauppa ensisijainen ohjauskeino.
 - Uusien teknologioiden tukeminen tutkimuksen ja demohankkeiden kautta.
 - Mahdolliset uudet ydinvoimalaitoshakemukset käsiteltävä.
 - Sähkön kulutusverot eivät saa nousta ja siirtohinnoittelun perusteita tulee selvittää.
- Lämmöntuotanto
 - Päästökauppa ja CO₂-pohjainen nykyinen vero-ohjaus ovat toimivat työkalut.
 - Uudet teknologiat mahdollistettava:
 - Geolämpö, suuret lämpöpumput (ml. datakeskusten hukkalämpö).
 - Ydinkaukolämpö ja pienet modulaariset reaktorit oltava käyttövalikoimassa.

SAK:n tavoitteet: Toimet Suomessa

- Liikenne
 - Kaikki päästöttömät ratkaisut oltava käytössä (sähkö, biokaasu, biopolttoaineet..)
 - Sekoitusvelvoite lentoliikenteeseen selvitettävä.
 - Ratahankkeet liikkeelle.
 - Polttoainevero (koskee myös lämmöntuotannon polttoaineita):
 - Verotuki päästöttömille polttoaineille (myös synteettiset polttoaineet).
 - Julkisen ja kevyen liikenteen edistäminen.
 - Oikeudenmukainen siirtymä varmistettava – työntekijät ja pienituloiset eivät saa joutua hyvän omatunnon maksajiksi.
 - Sähköiseen liikenteeseen panostaminen ensisijaista kaupungeissa.
- Teollisuus
 - Teollisuuden toimintaedellytykset jatkossakin yksi keskeinen tavoite:
 - Sähkön hinta (ja verotaso) oltava kilpailukykyinen.
 - Tuetaan TKI-toimintaa ja demohankkeita (ml. teollisuuden tuotantoprosessit ja kierrätysteknologia).

SAK:n tavoitteet:

Toimet Suomessa

- Yritystuet
 - Turpeen verotuesta luopuminen mahdollista.
 - Päästökauppakompensaatio kytkettävä globaalin hiilidioksidin hinnan syntyyn tai esim. hiilitulliin.
 - Energiaveroleikkuri – tavoitetilaksi ”yritystukityöryhmän ehdotus”: luovutaan leikkurista, mutta lasketaan 2-sähköveroluokan verotaso.
- Hiilinielut ja maatalous
 - Metsätalouden oltava kestävä. LUKE:n uuden arvion mukaan hiilinielut kasvavat ennakoitua enemmän. Kestävän hakkuumäärän raja on nykytietämyksen valossa noin 80 Mm³.
 - Metsäraaka-aine tulisi ensisijaisesti käyttää korkean arvonlisän tuotteisiin.
 - Myös maatalouden päästöjä vähennettävä, jotta taakanjakosektorin vähennykset ovat oikeudenmukaisempia.
- Päästövähennykset toteutettava vaarantamatta huoltovarmuutta
 - Huoltovarmuuskeskuksen roolin vahvistamista tulee selvittää tulevilla hallituskaudella. Esimerkiksi tehoreservijärjestelmään kuuluvat laitokset voisivat siirtyä HVK:n alaisuuteen (Fingrid operoisi niitä jatkossakin).

SAK:n keskeiset viestit

1. Ilmastopolitiikan kunnianhimon tasoa nostettava – Suomi edelläkävijänä yhdessä EU:n kanssa.
2. Oikeudenmukainen siirtymä oltava politiikanteon keskiössä jokaisella tasolla – työntekijöiden ääni huomioitava.
3. Toimenpiteet on mahdollista toteuttaa siten, että työllisyydestä huolehditaan.

SAK

TYÖTÄ

TOISTEMME

PUOLESTA

Lauri Muranen
lauri.muranen@sak.fi
@laurimuranen